

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 349
van **JORIS NACHTERGAELE**
datum: 11 juni 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Turkije - Technieken inlichtingendiensten - Ontvoering Orhan Inandi

Op 1 juni 2021 verdween Orhan Inandi op mysterieuze wijze in Bishkek (Kirgizië). De Kirgizische oprichter van de Sapat-scholengroep werd oorspronkelijk geboren in Turkije en is aanhanger van de Gülenbeweging, die sinds 2013 op gespannen voet leeft met de AKP-partij van de Turkse president Recep Tayyip Erdogan. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat er in de eerste plaats gekeken wordt naar de Turkse geheime diensten in de zoektocht naar mogelijke daders van deze ontvoering.

De afgelopen weken verschijnen meer en meer verhalen over de agressieve technieken die de Turkse geheime diensten toepassen op buitenlands grondgebied om dissidente stemmen t.a.v. het regime van president Erdogan de mond te snoeren. Daarbij kunnen we ook verwijzen naar de recente uitspraken van een voormalig hoofd van de Turkse inlichtingendienst. Hij stelde namelijk dat de Turkse geheime diensten de Koerdische leiders op Europees grondgebied moeten trachten te liquideren.

Tijdens de commissievergadering van 30 maart 2021 gaf de minister-president aan dat hij geen aanwijzingen heeft dat de Turkse inlichtingendiensten ook in Vlaanderen actief zouden zijn en dat er regelmatig contacten zijn met de Turkse ambassade waarin de minister-president steeds de nadruk legt op het respect voor de fundamentele rechten en vrijheden.

1. Kan de minister-president een laatste stand van zaken geven over de ontvoering van Orhan Inandi en eventuele acties op Europees en internationaal niveau?
2. Hoe staat de minister-president tegenover de agressieve technieken van de Turkse inlichtingendiensten? Heeft de minister-president nog steeds geen aanwijzingen rond mogelijke doelwitten in Vlaanderen?
3. Hoe verliepen de laatste contacten tussen de minister-president en de Turkse ambassadeur in ons land? Zijn er concrete plannen voor een volgend overleg met de ambassadeur? Zal de minister-president de bezorgdheid rond de agressieve technieken van de Turkse autoriteiten en de ontvoering van Orhan Inandi meenemen in zijn gesprek?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 349 van 11 juni 2021

van **JORIS NACHTERGAELE**

1. Ik kan geen toelichting verschaffen over de ontvoering van Orhan Inandi aangezien ik niet over informatie ter zake beschik. Niemand heeft de verantwoordelijkheid voor de ontvoering opgeëist. Verschillende bronnen - het Turkije-Tribunaal en de echtgenote van de heer Inandi - bevestigen dat de heer Inandi momenteel wordt vastgehouden in de Turkse ambassade in Bishek (Kirgizië), maar daar zijn geen stevige bewijzen voor.

Wat acties op Europees en internationaal niveau betreft: het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties bracht op 14 juni jl. een verklaring uit waarin het Turkije onder meer oproept om alle nodige maatregelen te nemen om de verblijfplaats van de heer Inandi vast te stellen, ervoor te zorgen dat hij niet wordt onderworpen aan marteling en onmenselijke behandeling en om zijn fysieke en mentale integriteit te garanderen.

In mei van dit jaar publiceerden de bevoegde VN-rapporteurs een brief waarin ze de Turkse regering beschuldigen van de systematische praktijk van door de staat gesteunde extraterritoriale ontvoeringen en gedwongen terugkeer naar Turkije, met ten minste honderd Turkse staatsburgers uit meerdere staten. In een aantal gevallen concludeerde de VN-werkgroep voor willekeurige detentie (WGAD) dat de arrestatie, detentie en gedwongen overdracht naar Turkije van Turkse onderdanen willekeurig was en in strijd met internationale mensenrechtennormen en -standaarden.

Zowel de Raad van Europa, het Europees Parlement en de Europese Commissie hebben Turkije al herhaaldelijk opgeroepen om het respect voor de rechtstaat en de fundamentele waarden te eerbiedigen.

2. Ik beschik nog steeds niet over informatie dat de Turkse geheime diensten operaties in Vlaanderen zouden uitvoeren. Dergelijke operaties keur ik uiteraard ten sterkste af.

Het partnerschap dat Turkije met de EU nastreeft, vraagt om eerbiediging van de grondrechten en de rechtsstaat. Dit geldt mutatis mutandis ook voor de Turkse ordediensten.

3. Er heeft nog geen nieuw onderhoud met de Turkse ambassadeur plaatsgevonden. Zoals ik reeds eerder aangaf, verliep het onderhoud met de nieuwe Turkse ambassadeur in een constructieve sfeer.

Mijn diensten zullen de verdere ontwikkelingen blijven opvolgen en ervoor zorgen dat het respect voor de mensenrechten een onwrikbare toetssteen blijft in de verdere bilaterale betrekkingen met Turkije.